

El CCCB, desbordat per Kubrick

«Al llarg del recorregut ensopeguem amb totes les seves pel·lícules explicades amb fotos, llibres, guions originals, elements dels rodatges, detalls curiosos, material inèdit, textos aclaridors i cinema, molt cinema»

L'univers de Stanley Kubrick aterra al CCCB. | Adrià Costa

Les ciutats, i dins les ciutats els museus, existeixen per ser desbordades. Ara mateix, a Barcelona hi ha un museu que està sent desbordat per dalt, per baix i per tots cantons. És el CCCB (<http://www.cccb.org/ca/>) -museu, institució, centre de pensament, digueu-li com vulgueu-, esclar. Els cineastes han d'entrar als museus, han de penjar de les seves parets i habitar dins les seves vitrines. Quina barbaritat, quina ximpleria que no fos així. Celebrem doncs que Stanley Kubrick ha aterrat a la tercera planta del CCCB (<http://www.cccb.org/ca/exposicions/fitxa/stanley-kubrick/228237>) i el seu geni creador vessa per sota totes les seves portes i finestres i cau escales mecàniques avall, igual que la sang d'*El resplendor* brollava a cor què vols de les parets de l'Hotel Overlook.

Una exposició que és alhora una instal·lació, un ens viu i bategant que dialoga amb tot aquell que senti ni que sigui una mica de curiositat per l'obra d'aquest gegant de l'art del segle XX. Els qui ens coneixem de memòria totes i cada una de les seves pel·lícules no ens sentim pas marginats, ni molt menys maltractats, en passejar per les habitacions de sostre baix que transiten per tot l'univers creatiu de Kubrick. Ni molt menys! Podem saber-nos allò que s'hi explica, podem conèixer detalls majors o menors, però és que Kubrick no s'acaba mai i sempre hi ha motius per a tornar-hi. Pots creure, pobre il·lús, que te'l saps de memòria però d'alguna manera sempre que t'hi retrobes és com la primera vegada.

Reivindica la mostra la faceta més humana del cineasta, vol trencar amb aquella idea preconcebuda de creador dogmàtic i misantrop

La mostra ve del Deutsches Filmmuseum de Frankfurt, està comissariada per Hans-Peter Reichman i Tim Heptner, ha viatjat per 18 països i l'han vista ja prop d'un milió i mig de persones. Per a la visita al CCCB, ha sigut Jordi Costa l'encarregat d'adaptar-la i fer-la reviure en l'encaix on s'estarà fins el proper 31 de març. Hi ha una mirada especial a *Espartaco* perquè es va rodar a Espanya i Manuel Hueriga ha creat una videoinstal·lació amb mirada pròpia i afany il·luminador.

Al llarg del recorregut, en essència, anem ensopgant amb totes les seves pel·lícules explicades amb fotos, llibres, guions originals, elements dels rodatges, detalls curiosos, material inèdit, textos aclaridors i cinema, esclar, molt cinema. Muntatges amb les escenes més eloqüents, més imprescindibles. Fantàstica, al principi de tot, la mostra de fotografies dels seus inicis creatius: "Sempre va ser fotògraf, cada plànol dels seus films, el concebia obsessivament, amb el temps que considerava necessari, com si fos un quadre", explica Costa. I també afegeix alguns dels interessos fonamentals que l'exposició vol posar en valor: l'humor en Kubrick, per exemple, element que pot passar desapercebut però que si un s'hi fixa pot detectar fàcilment. Penso una mica i recordo no només *Teléfono rojo*, esclar, també el pianista ambigu i el botiguer pervers d'*Eyes Wide Shut*, els diàlegs violentament hilarants de *La chaqueta metálica*, l'eloqüent histerisme de Nicholson... També reivindica la mostra la faceta més humana del cineasta, vol trencar amb aquella idea preconcebuda de creador dogmàtic i misantrop, pejorativament obsessionat amb el perfeccionisme.

L'univers de Stanley Kubrick aterra al CCCB. Foto: Adrià Costa

Se'ns expliquen els seus grans atreviments tècnics (les òptiques de 2001, les espelmes de *Barry Lyndon*, la steadycam d'*El resplandor*), ens fem cabal de la troncal importància de la música, de la progressiva independència que va assolir en el camí de creador total, estatus que va assolir per la porta gran amb 2001. Detalls amb els que fixar-se? Inacabables. Em quedo amb uns quants de sensacionals. Per exemple, i per sobre de tot, amb la preciosa carta que l'any 1994 va rebre Kubrick signada per Sue Lyon (qui va ser Lolita a les seves ordres). Però també amb els formularis en què Kubrick i Arthur C. Clarke asseguren haver vist un ovni al Nova York de meitat dels anys seixanta, quan preparaven 2001. Amb els coberts dissenyats per la danesa Ane Jacobsen, que formaven part de l'atrezzo original de l'odissea espacial.

Convé arriscar-se a anar fins el CCCB i quedar-se atrapat en la densa teranyina d'un artista com n'hi ha hagut molt pocs

Resulta bestial ampliar la informació sobre els casos de crònica negra i delinqüència juvenil sorgits arrel de *La naranja mecànica*, protagonitzats per nois entestats en imitar l'Alex a qui va immortalitzar Malcolm McDowell. D'*El resplandor*, veiem una maqueta del laberint, la moqueta de l'Overlook, els vestits de les bessones satàniques, la màquina d'escriure i el ganivet. Tot original, tot conservat al fons Stanley Kubrick de Londres. Home! I sensacional veure les ulleres i el rellotge (de Mickey Mouse!) de Matthew Modine a *La chaqueta metálica*. I el tovalló on hi ha escrit Fidelio d'*Eyes Wide Shut*.

Comprovem també com de desitjada era la seva pel·lícula sobre Napoleó, com de ben preparada la tenia i com d'inabastable era. Ho era tant que, fent cas al guió que tenia preparat, havia de durar 236 minuts i 41 segons. Cap productora va voler arriscar-se. Convé arriscar-se a anar fins el CCCB i quedar-se atrapat en la densa teranyina d'un artista com n'hi ha hagut molt pocs.

L'univers de Stanley Kubrick aterra al CCCB. Foto: Adrià Costa